

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR • PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN • FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT • KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49 • POLITIKAI NAPILAP

Az oroszok kivonulnak a Kárpátokból

Kedvező hírek az északi harcterről — Szerbia offenzívánk tovább halad — A németek nagy erővel készülődnek Calais ellen — Bülow herceg római nagykövet lett

Debrecen, december 4.

A félhivatalos kommuniké megerősíti azokat a megánjelentéseket, amelyek szerint a Kárpátokon átengedett orosz csapatok mindenütt visszavonulnak, hogy elkerüljék vitéz seregeink megsemmisítő csapásait. Az Ung- és Zemplénmegye területén vívott győzelmes harcok után a magyar és osztrák ezredék kedvező hadállásokban készültek föl a sárosi muszka hadak fogadására. Bárftától nyugatra rajta is ütöttek egy tekintélyes orosz haderőn, amelynek megveretése után az oroszok most sietve takarodnak ki a magyar területekről. Ugy látszik, a második kárpáti betörés véres kudarca után az orosz hadvezetőség is belátja, hogy a döntés a lengyelországi harcmezőkön következik be. E hadszínterről érkezett jelentésekből megállapítható, hogy az események az osztrák-magyar és a német szövetségesek győzelmére vezetnek.

Belgrád bevételeivel pillanatnyi szünet sem állott be szerbiai offenzívánkban, sőt a folytonos győzelmek szinte röpitik előre diadalhoz szokott déli hadtesteinket. A megvert szerb hadsereg sietve vonul vissza egy újabb védelmi vonalra, hogy ameddig csak lehet, késleltesse hazája gyászos végzetének betelését. A kétségbeesett ország azonban már érzi, hogy minden hiábavaló. Eloszlott az utolsó reménysugár is. Az orosz segítő csapatok, melyeket előbb a Kárpátok felől, majd a Dunáról várt, végleg elmaradnak: a Duna befagyott, a zord idő, amelyben Szerbia is, a protektora is annyira bizott, szintén a mi barátunk lett.

A nyugoti harcterről ma is szövetségesünk sikereiről kapunk hírt. A flandriai nagy harcok ismét teljes erővel tombolnak, miután a németek nagy erővel láttak neki a Calais elleni támadásnak.

Salandra olasz miniszterelnök tegnapi expozéja után még jó ideig elsőrangú fontossággal fog szerepelni a háborús hírek között Olaszország magatartása. Az a berlini hír, amely Bülow hercegnek római német nagykövetté kinevezését újságolja, bizonyára örömet fog kelteni monarchiánkban. — Bülow herceg nagyszabású egyéniségén kívül az a népszerűség, amely a volt német kancellárt Rómában körülveszi, jelentős diplomáciai eredményeket hozhat.

Mai távirataink itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya. Hivatalos jelentés. (Érkezett délután 5 óra 20 perckor.)

A tegnapi nap a Kárpátokban, Nyugat-Galicában és Dél-Lengyelországban általában nyugodtan telt el. Észak-Lengyelországban a harcok még folynak.

HÖFER vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A harcok Krakkó körül

Krakkó, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Czás írja, hogy Krakkóban most már szakadatlanul hallható az ágyudőrej kelet és északkelet felől. A krakkói várművek nehéz ágyui is folyton dörognék.

Lelőtt orosz aeroplán

Sajtóhadiszállás, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Losonczy Béla és Wierseiski János aviatikus hadnagyok Krakkótól negyven kilométernyi távolságban egy ellenséges aeroplánt pillantottak meg. A két hadnagy ismétlő fegyverekkel tüzeltek rá és lelőtte az orosz repülőgépet.

Az oroszok veresége a kárpáti harcokban

Budapest, december 4. A Magyarország jelenti: A harcok Sáros megyében a miénk nézve nagyon kedvezően folynak. Seregeink Bárftától északnyugatra tekintélyes számú orosz csapatot bekerítették. A sáros megyei területre betört oroszok megkezdtek a visszavonulást.

Kassáról többen elmenekültek, amit a hatóságok helytelenítettek, mert a menekülésre semmi ok sincs. A józan belátású lakosság között a hangulat reményteljes.

Sátoraljaújhely, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Zemplénmegye felső részén lefolyt harcokban elfogott oroszok közül egy 400 kozákból álló szállítmány ide érkezett. Örmezőnél újabb 1500 oroszot ejtettek foglyul katonáink.

Budapest, december 4. A félhivatalos Budapesti Tudósító jelenti:

A kárpáti szorosokban nagyobb harc nem volt. Az ellenség úgy Zemplénben, mint Sáros megyében is visszavonulóban van,

ugy, hogy ma már e két vármegyének is csak igen csekély határszéli részei vannak az ellenség kezében.

A németek harcai az oroszok ellen

Berlin, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti délelőtt:

A keleti hadszíntéren a Mazuri-tavaktól keletre az ellenséges támadásokat visszavertük, miközben az oroszoknak nagy veszteségeket okoztunk.

Lengyelországban offenzívánk normálisan halad előre.

Német flotta a Visztulán

London, december 4. A Daily Telegraph jelenti, hogy Lengyelországban a német ütegek nagyon megerősített állásokban vannak. A Visztulára a németek egész naszad-flottát hoztak, amely hathatósan támogatja a hadműveleteket.

Az orosz flotta az Aaland-szigetekenél

Kopenhága, december 4. Az orosz flotta most az Aaland-szigetekenél horgonyoz. Hétfőn egy német repülőgép jelent meg a szigetek fölött.

Milliónál több ujonc

Róma, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Perseveranza a lengyelországi harctéri helyzettel foglalkozik és konstatálja, hogy az oroszok számbeli túlsúlyuk dacára sem voltak képesek mindeddig eredményt elérni. A lap megállapítja továbbá, hogy Németország és Ausztria-Magyarország januárban egy milliónál több, teljesen kiképzett ujonccal fog rendelkezni s így a hadban álló felek számára nyújtózik.

A belga-francia harctér

Berlin, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti délelőtt:

A nyugoti hadszíntéren Flandriában a franciáknak csapataink ellen intézett táma-

dásait visszavertük, hasonlóképen Altkirchtől délnyugatra, ahol a franciák jelentékeny veszteségeket szenvedtek.

Döntő támadás Calais ellen

London, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) — A Times jelenti, hogy a németek borzalmas támadásra készülnek Calais ellen. A németek óriási csapat-tömegeket hoznak Yperne, Dixmuidenbe és Ostendebe, ahol nem kevesebb, mint 200 darab 32 és feles ágyút, ötven páncélos automobilt vontak össze. Ezenkívül a németek tömérdek tengeralattjáró hajót rendeltek a belga partvidékre.

Hány embert veszített az angol flotta?

London, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) Az angol tengerügyi hivatal közzétett veszteséglistája szerint a brit haditengerészet a háború kitörése óta 308 tisztet és 7035 tengerészt veszített. Ezek közül 220 tiszt és 4100 tengerész meghalt.

Hódolat a királynak Belgrád várából

Budapest, december 4., délután 2 óra 15 perckor.

Az V. hadsereg parancsnoka, Frank Liborius gyalogsági tábornok tegnap az alábbi sürgönyt intézte Ő Felségéhez:

Belgrád, 1914. december 3-án.

Abban az ünnepélyes pillanatban, amelyben megadatott nekünk, hogy a belgrádi várra császári és apostoli királyi Felséged dicsőséges zászlaját tűzhessük, az összes fegyveres erőnek minden részéből e dicső jelvény körül egybegyűlt küldöttsége nevében kérem Felségedet: kegyeskedjék megengedni, hogy lelkes hódolatunkat legalázatosabban bemutathassuk.

Frank gyalogsági tábornok.

E táviratra Ő Felsége ma Frank tábornokhoz az alábbi sürgönyt intézte:

A belgrádi várra kitűzött zászlónkra tekintő hű harcosok hódolatát örömmel fogadva, megindult szívvel emlékezem meg derék, kitűnően vezetett balkáni haderőről. Az ő hőies harcainak köszönhető Belgrád birtokba vétele is.

FERENC JÓZSEF.

A szultán gratulációja

Bécs, december 4. Mehmed szultán Belgrád meghódításához meleg hangu táviratban gratulált királyunknak.

A Karagyorgyevicsék végnapjai

Szofia, december 4. Nisben már napok óta készültek Belgrád elestére. A hadvezetés nem reménykedett többé, tisztában voltak Belgrád sorsával, azonban nagyon féltek attól a morális depressziótól, amit a város eleste Szerbiában okozni fog. Éppen ezért a szerb lapoknak szigorú utasítás ment, hogy a belgrádi dolgokról egy szót se irjanak. — Mintegy egy hete lehetett csupán észrevenni a sajtóban valami olyas tőrekvést, mintha a közönséget óvatosan elő akarták volna készíteni Belgrád sorsára. Péter király, mikor közölték vele, hogy Belgrád komoly veszedelembe forog és eleste minden percben várható, sirva fakadt és azt mondta:

— Ettől az egytől kiméljen meg az uristen!

A király beteg, összetört ember, akit a háború teljesen megtört. György herceg nem akarta Belgrádot elhagyni, de atyja, Péter király, hazahívatta és könyörgésekkel vette rá arra, hogy ne térjen vissza Belgrádba. A nisi szerbeket heteken át azzal áltatta a diplomácia, hogy Sándor trónörökös személyesen ment a cárhoz segítséget kérni. A trónörökös ekkor tényleg nem lehetett látni hosszabb ideig. De utólag kiderült, hogy egész idő alatt Nisben volt és ez a játék nagy elkeseredést keltett. Az élet nagyon szomorú Nisben. A sebesültek heteken át alig kapnak meleg ételt. A két királyi teljesen elvesztette pozícióját, ugyisintén Pasics, akivel a királyi családból egyedül csak Péter király érintkezik. Ellenben napról-napra nő a rokonszenv a volt Milán-párti, másképen „svábapárti”, tehát osztrák-magyar-barát képviselők iránt. Ezek a képviselők nyíltan izgatnak a Karagyorgyevics-dinasztia ellen.

A diadalút folytatása

Budapest, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya. Hivatalos jelentés a déli hadszíntérről. (Érkezett délután 4 órakor.)

Belgrádot tegnap ünnepélyesen birtokunkba vettük.

Csapataink a harcfront északi részében küzdelem nélkül haladnak előre, miközben tegnap 300 szerbet foglyul ejtettek.

Arangjelovactól nyugatra és délnyugatra előnyomuló csapatainkkal nagyobb elleneséges erők állnak szemben és heves támadásokkal, amelyeket mind visszautasítottunk, a szerb hadsereg visszavonulását igyekeznek fedezni.

Az Alduna befagyott

Frankfurt, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Frankfurter Zeitung jelenti: A Duna Viddinnél már befagyott s így teljesen lehetetlenné vált, hogy az oroszok katonákat és municiót szállítsanak a Dunán Szerbia számára. Három orosz gőzös a Duna befagyása miatt már vissza is fordult.

A szent háború

Uj török sikerek a kisázsiai harctéren

Konstantinápoly, december 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás jelenti:

A török csapatok a Csoroch folyó zónájában nagy sikereket értek el. Részletek még nem érkeztek.

A szenuszi-törzsek mozgalmá

Berlin, december 4. Kyrenaikában semmi hír sincs a szenuszi-törzsek nagysejkjéről. — Az ország belsejéből Benghasiba érkezett kereskedők azt beszéltek, hogy erős szenuszi-bandák kelet felé vonulnak, míg az északra előretolt megfigyelő csapatok visszavonultak, amiből azt lehet következtetni, hogy a szenusziak be akarják szüntetni az ellenségeskedéseket Olaszország ellen és megszívlelik a Konstantinápolyból kapott figyelmeztetést.

Románia ágyuit visszatartották

Bukarest, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A francia kormány lefoglalta a Schneider-Creusot gyárban azokat az ágyu-ütegeket, melyeket a gyár Románia számára készített. A bukaresti kor-

mánypárti lapok nagy izgatottsággal tárgyalják a román ágyuk visszatartását.

Bülow herceg római nagykövet

Berlin, december 4. A Wolff-ügynökség jelenti: Minthogy Flotow báró római német nagykövet egészségi okokból hosszabb szabadságra ment, a császár Bülow herceget, a volt birodalmi kancellárt nevezte ki a helyébe.

Kína és Japán

Pétervár, december 4. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.) A Riecs hírül adja, hogy kínai csapatok megtámadták a japánokat. A kínai kormány erőlesen tiltakozott Csinanfu megszállása ellen.

A maximális árak Debreczenben

A városi tanács ülése

A háború kitörése óta állandóan foglalkoztatja az ország közvéleményét a különböző élelmiszerek, de különösen a gabonáneműk és a belőlük készült élelmények ár-alakulása. Németország és Ausztria példájára, a minden oldalról megnyilatkozó kívánalmak hatása alatt a magyar kormány is megfelelő rendelkezéseket tett a most említett élelmiszerek hatósági árának megállapítása érdekében. A legmagasabb árak megállapítása, az erre vonatkozó legutóbb kibocsátott kormányrendelet értelmében a törvényhatósági városokban a tanács feladata, amely a megállapításnál a gabonáneműk október, illetve november havi piaci átlagárát köteles alapul venni, az élelmények ára pedig az így megállapított gabonááraknál a rendeletben megállapított százalékokkal magasabb.

A városi tanács, amely a miniszteri rendelet értelmében a gazdasági érdekképviseletek kiküldöttjeit meg hallgatta a határozathozatal előtt, ma délután tartotta meg ülést Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. — Az ülésen a városi tanács tagjain kívül résztvettek: May Andor gőzmalom-igazgató, mint a kereskedelmi- és iparkamara kiküldöttje, Király József földbirtokos, mint a gazdasági egyesület képviselője és Surgoth Jenő m. kir. gazdasági felügyelő.

Rostás István főkapitány, mint a bizottság előadója, előterjesztette a gabona- és liszt-árakra vonatkozó javaslatát. Kifogásolja, hogy a miniszteri rendelet magasabbra emeli az elsőrendű liszt árát, mint amennyire a háború alatt fölhajtották.

A főkapitány javaslatához elsősorban May Andor, a kereskedelmi- és iparkamara képviselője szólott és előterjesztette a kamara javaslatát. A miniszteri rendelet értelmében az utolsó két hét árából kell megállapítani a maximális árat. Hogy az elsőrendű, vagyis a nullás- és a főzőliszt ára lényegesen emelkedik, annak megvan a maga szociális érdekeket szolgáló tendenciája, mert viszont a rendelet lényegesen csökkentti a kenyérliszt árát. A miniszter ugyanis fényűzési cikk gyanánt minősítette az elsőrendű lisztet s abból a szempontból indult ki, hogy akinek módja van nullás lisztet fogyasztani, az fizesse meg a kenyérliszt árának leszállításából származó differenciát. Míg a nullás liszt métermázsánként 11 koronával, a főzőliszt pedig 8 koronával emelkedik a rendelet szerint, addig a kenyérliszt ára 5 korona 50 fillérral csökken, míg eddig 40 százalékot nullás lisztet választhattak ki a malmok a búzából, ezután illet csak 15 százalékot állíthatnak elő. A rendelet tehát elejét veszi annak is, hogy a malmok ezután csak a drágább elsőrendű lisztet igyekezzenek kiválasztani.

Király József terjesztette elő ezután a gazdasági egyesület javaslatait, végül a tanács a következőkben állapította meg a gabonáneműk és az élelmények maximális árait:

a buza métermázsáját	40.—
a rozstét	31.—
az árpát	29.—
a tengeriét	21.—
a nulláslisztét	67.—
a főzölisztét	63.—
a kenyérlisztét	46.90
a sima lisztét	48.80
a rozslisztét	41.90
az árpa lisztét	45.70
a tengeri lisztét	30.45

koronában.

Nem állapította meg a tanács ezuttal a burgonyaliszt és a rozsliszt árát, mert ezeknek a cikkeknek most nincs piacuk Debrecenben; e cikkek árait a legközelebb eső piac árai szerint fogják tehát megállapítani.

A tanács végül elfogadta Rostás István főkapitány javaslatát, hogy ezen ármegállapítások felterjesztése során kérni fogja a belügyminisztert, hogy egyéb élelmi cikkek, főleg a hüvelyesek árának, továbbá a cukorárak megszabásához is adjon a tanácsnak felhatalmazást.

260 magyar fiu harmadfelezer oroszt fogott el

Egy tartalékos kadet hőstette

Nagyvárad, december 4. Az egész város tele van Vitán Zoltán tartalékos kadetörmes-ternek, egy nagyváradai banktisztviselőnek a hőstetével, amely valóban a háboru krónikájának egyik legragyogóbb lapján kérhet magának helyet.

Vitán Zoltán mint egyszerű önkéntes káplár indult ezredével a harcra, ahol csakhamar egy gépfegyverosztag parancsnoka lett. Hetvenegy ütközetben vett részt, többek között olyan küzdelmes csatákban is, ahol napokig étlen-szomjan kellett a lövészárkokban hasalni. A Kárpátok alján egy alkalommal, a mikor egy irdatlan, bozóttal benőtt sűrű erdőben vonultak át, elszakadt a századától, melynek egy jelentéktelen visszavomulásra volt parancsa, mert a *Nachrichten Patrouil* nagyobb orosz csapat közellétét jelezte. Az erdőben találkozott számos magyar katonával, sőt egy gépfegyverosztaggal is, amely hasonló módon szakadt el a csapattesttől. A helyzet érthetően kritikus volt. A terep felső részén aránytalan túlerőben levő orosz csapat, mögöttük pedig az ismeretlen erdő. Vitán Zoltán átlátva a helyzet nehézségeit, vakmerően kockázatos, de egyedül kivezető megoldást talált. Összegyűjtötte a különböző századokhoz és fegyvernemekhez tartozó katonákat és egészen önálló csoportot szervezett, ellátva őket a szükséges utasításokkal. Az elszánt magyar csapat azután megindult és alkalmas magaslatot keresett. Rövid menetelés után nagyszerű terepet találtak, egy dombot, melynek oldalán mesterséges fedezékek voltak. A 260 emberből álló csapat elhelyezkedett, a gépfegyvereket felállították.

A készülődéseket két orosz járőr észrevette és néhány perc múlva már meg is érkezett az első srappell és utána golyózápor. A távolság rosszul volt belőve, mert a srappellek hol a domb előtt, hol mögötte robbantak fel. A kis csapat hallgatott és valószínűleg az zavarta meg az oroszok számításait. A domb megszállása olyan meglepetés volt, hogy az ellenfél számáról a legkinosabb bizonytalanságban voltak.

Az orosz csapat folyton előbbre húzódtott állandó tüzelés közben, de a dombról még mindig nem jött válasz. A maroknyi csapat jól elsáncolva arra várt, hogy az oroszok célközélpontban legyenek. Az erős köd miatt

bajos volt a tájékozódás. Az oroszok hason csuszva óvatosan közeledtek. Mikor már 500 méternyire lehettek a dombtól egyszerre megszólaltak a gépfegyverek és a puskák irtózatossággal. Szünet nélkül szórták a golyókat az oroszokra, akiket annyira meglepett a hirtelen tüzelés, hogy pánik támadt a csapatban. Azt gondolták, hogy egy egész hadtesttel állanak szemben, a legénység menekülni akart, a tisztek revolverrel ijesztgettek, de végül is meg kellett adni magukat. — Ekkor jött csak az igazi meglepetés. A 260 magyar katona 2385 oroszot fogott el, köztük egy tábornokot is, aki sirt és toporzékoló dühében, hogy ilyen maroknyi csapatnak adta meg magát. Mikor lecsendesedett, németül kérdezte meg az egyik katonától, hogy kinek a műve volt ez a bravuros hőstett, mire a katona lelkes hurrázás közben mutatott Vitán Zoltánra.

— A „főhadnagy ur” volt!

A katonák azután nagy éljenriválással vitték a lefegyverezett oroszokat a magyar táborba, ahol a tisztek mélyen gratuláltak Vitán Zoltánnak és az ezredes kijelentette, hogy aranykeresztet kiüntetésre és kinevezésre terjeszti fel.

A negyedik moratórium és a betörések sújtotta vármegyék

A december hó 1-én életbelépett negyedik moratórium rendelet különös kedvezményt állapít meg azokra a vármegyékre, amelyeknek gazdasági élete a hadszíntérhez való közelségük folytán csaknem teljesen megbénult. A rendelet ugyanis kimondta, hogy a váltótörlesztési rendelkezések nem terjednek ki azokra a kötelezettekre, kiknek állandó üzleti telepe, üzeme, vagy gazdasága, ilyennek hiányában pedig lakóhelye, székhelye kizárólag Ber eg-, Sz a t m á r-, U g o c s a- vagy U n g- vármegyé, vagy Sz a t m á r n é m e t i törvényhatósági város területén van.

Az új moratórium-rendelet figyelemre méltatta azokat a kívánságokat, amelyeket a debreceni kereskedelmi- és iparkamara a háborus betörésekkel sújtott vidékek adóssai érdekében tett, kérve ezeknél az esetek megbirálásával az u. n. birói (német) moratórium kezelést.

Az új moratórium-rendelet továbbá a következő nagyjelentőségű rendelkezéseket tartalmazza:

Ha az adós kimutatja, hogy ellenséges betörés vagy az ennek nyomában járó események következtében az ezek által érintett vidéken levő vagyonában olyan kárt szenvedett, amely miatt pénztartozását — saját, vagy vele szemben eltarásra jogosult hozzártartozói megélhetésének vagy gazdasági vállalata vagy üzeme folytathatásának veszélyeztetése nélkül — teljesíteni nem képes, a bíróság az adós kérelmére moratórium alá nem eső pénztartozása tekintetében, a tartozás keletkezésének idejére való tekintet nélkül, a teljesítési határidőt oly idővel hosszabbíthatja meg, amely az adós teljesítőképességének helyreállása várható. Ha a bíróság által engedett halasztás túlterjed azon a napon, amelyet a miniszteriumnak a moratóriumot megszüntető rendelete erre való tekintettel meg fog állapítani, a halasztás a most említett napon megszűnik. A bíróság a teljesítési határidő meghosszabbítását akár az egész követelésre, akár annak egy részére mondhatja ki és a meghosszabbítást szabad belátása szerint megállapított biztosítéktól teheti függővé.

Az 1. bekezdésnek megfelelően meghosszabbíthatja a bíróság az adós olyan pénztartozásának a teljesítési határidejét is, amely 1914. évi augusztus hó 1. napja előtt keletkezett jogcímen alapul ugyan, de a jelen rendelet 4. §-ának 2., 8., 9., 12., 13. és 18. pontja

vagy az 5. §. értelmében ki van véve a moratórium alól, ha a tartozás az adósnak olyan gazdasági vállalatával, vagy üzemével kapcsolatos, amelyre nézve az adós a kereskedelemügyi miniszter által kiállított bizonyítványával kimutatja, hogy a vállalatot vagy üzemet a háborus események következtében szüneteltetni kénytelen, vagy hogy a vállalat vagy üzem tulnyomóan a vámkülföldre vagy Bosznia és Hercegovinának vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságoknak és országoknak a háborus események által érintett vidékeire való kivitelre szánt árukat állít elő vagy szállít, vagy hogy általában a vállalatban vagy üzemben előállított árukat a háborus események következtében hosszabb ideig nem volt képes forgalomba hozni.

A kereskedelemügyi miniszter és a belügyminiszter az e §-ban említett bizonyítványt kérelemre általánosságban, egyes jogügyekre való vonatkozás nélkül is kiállíthatja.

Valószínű, hogy a miniszterek ezeket a bizonyítványokat a kereskedelmi- és iparkamarák véleményezése alapján adják ki. — Ugyancsak a kereskedelmi- és iparkamarák tájékoztatják a bizottságokat is az esetenként megadandó fizetési halasztásokra nézve.

HIREK

*

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 6-án prédikálni fognak: a Nagytemplomban János Zoltán lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor Konrad Zoltán segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban Balogh Béla segédlelkész, az Árpád-téri templomban Uray Sándor lelkész, délután Kovács János vallásoktató lelkész, az ispotályi templomban Polgár Gyula segédlelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásoktató. — Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

— **Hadseregparancsnoksági elismerés a debreceni háziezrednek.** A 39. gyalogezred parancsnokságának a pótzászlóalj parancsnoksághoz érkezett értesítése szerint az ezred november hó 29-én a hadseregparancsnokságtól a következő sürgönnyt kapta:

„Gratulálok a derék 39-eseknek sneidig munkájukhoz. Ugyanigy cselekedtek Blo-szev-gorne-nál is.”

A távirat nem említi meg, hogy hol viték végbe a 39-esek azt a fegyvertényüket, amely a hadseregparancsnokság örömteljes elismerését vivta ki, de bizonyos, hogy hősi munkát végeztek. A hadseregparancsnokság sürgönyéből különben azt is láthatjuk, hogy a debreceni háziezred nem ezzel az egy cselekedetével öregbítette dicsőséges hírnevét, hanem már korábbi harcaiban is példáját adta a ragyogó katonai erényeknek.

— **Gyorsvonatok Debreczenből Budapestre.** A m. kir. államvasutak debreceni állomásfőnökségétől nyert értesülésünk szerint folyó hó 5-től Debrecen—Püspökladány között az 1704. és folyó hó 6-tól az 1703. sz. gyorsvonatok naponként fognak közlekedni. Ezen vonatokhoz Püspökladányban a menetrendszerinti gyorsvonati összeköttetés tartatik fenn.

— **Két horvát-szerb színész tragikus halála.** Eszékről jelentik: Hrvatic Micke és Stepanovic Anka, akik éveken át az észéki színtársulatnak voltak tagjai, néhány napja Belgrádból Zimonyba igyekeztek menekülni és az utat a Dunán csónakon akarták megtenni. A magyar partról az őr-ség rákiáltott a csónakosokra, hogy álljanak meg, de mivel azt nem tették, az őr-ség a csónakra lőtt és a két színész holtan terült el a csónokban. A két színész szomorú vége mindentűz igaz sajnálkozást keltett. Nemcsak kolléganők, de nővérek is voltak és egyszerre érte őket ugyancsak a szomorú vég.

— Tanácskozások a kereskedelmi- és iparkamaránál. December 15-én tartja ez évben utolsó rendes közgyűlését a debreceni kereskedelmi- és iparkamara. Ezt megelőzőleg szakosztályi és bizottsági ülések lesznek, melyek a közgyűlés ügyeit készítik elő.

— A montenegróiak uralkodása. Szerajevóból írják: Cajnice volt az utolsó pontja Boszniának, amelyet még a montenegróiak tartottak megszállva, de november utolsó napjaiban ezt a határmenti falut is kénytelenek voltak kiűriteni és visszahúzódní a hegyek közé. Cajniceben a montenegróiak oly kényelmesen éltek és annyira berendezkedtek, mintha sohasem akartak volna onnan kimozdulni. Amikor csapataink a helységet elhagyták, kevéssel rá egy montenegrói őrző-jelent meg, dobpergéssel összehívta a lakosságot és kihirdette, hogy minden lakos menjen a község házára, ahol a parancsnok, aki a falut Miklós montenegrói király nevében birtokába veszi, nagyobb fogadásra számít. Kisebb különítmény élén megérkezett azután egy kapitány, aki beszédet intézett az összerterelt emberekhez. Kijelentette, hogy mint a nép barátja jött és engedelmességet követel. Kötelességének ismerte továbbá, hogy a lakosságot a háboru fejleményeiről a legújabb „táviratok” alapján fölvilágosítsa. Erre egy litografált újságot vont elő, amelyről nagy szenzációkat olvasott le. Bécs, Budapest és Berlin már az oroszok kezében van, Cattaróban, Raguzában, Mostarban és Trebinjében a franciák az urak. Mindenki mélyszéges álmélkodással hallgatta a kapitány fölolvását. Végül föl szólította az embereket, hogy minden élelmiszert szolgáltatassanak be a község házára, ahol egy élelmészeti tiszt fogja azokat jegyzékbe venni. A „jegyzékbe vétel” közönséges elvételt jelentett és a lakosságot főformán mindenéből kifosztották, úgy, hogy mindenki megkönnyebbülve lélegzett föl, amikor a dicső montenegrói csapatok közeledő katonáink elől gyorsan elflúhtak.

— F. Werner Sári cimbalom-művész szíves tudomására hozza a t. érdeklődőknek, hogy cimbalom-magániskoláját megnyitotta. Jelentkezni Széchenyi-utca 49. számú lakásán lehet.

PRÉMET A KATONÁKNAK!

A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — Akinek van prémje, küldje el a következő címre: „Hadsegélyező Hivatal, Budapest, IV., Váci-utca 38.” A posta ingyen szállítja a prém-küldeményeket.

A debreceni segítő-akció

Adományok egy nyomorék katonának

A betegnyugvó állomáson fekvő nyomorék katona javára újabb adakoztak: Geiger Vilmosné, Bartók Ágostonné, Scháger Károly, Bartha Péter, özv. Kostyán Frigyesné, Ferenczy Jenő, dr. Brunner Lajosné, dr. Tihanyi József, dr. Szélényi Árpádné, dr. Strellinger Győző, özv. Szöllőssy Ferencné, Janovich Miklósné, dr. Szöllős Dezsőné, Fischbein Ignác, Czákó Zolika, Meisels Vilmosné, Tóth János, Nagy Mártonné, Oláh Miklós, Antal Jenőné, Tóth Mihályné, Kramer Józsefné, Belányi Cica, Husz Rózsika, Szabó József őrmester, Sáfán Lajosné, Dalmy Berta és Magda karácsonya-megváltás, Czobor Károlyné, Papp Ilona övönő Vértes, özv. Kiskölkedi Szabó Ernőné, Riesz Henrik, Eöry, Kozmann Gusztáv, Léderer Miksáné, Vecsey Zoltánné, Végh Juliska, Honig Emil, Telegdy György, Bach Lászlóné, Erdős Imréné, Groszmann és Mandel, özv. Ökrösné, dr. Szőke Aladárné, N. N., Regula Imréné, Debreceni Kölesönös Segélyező Egylet, özv. Czeglédy Ferencné, özv. Tóth Lajosné, Koncz Lajosné, Csillag Arthurné, Mandel Samuné, Mandel Bert, ifj. Móritz Ferencné, özv. Szabó Jánosné, Sipos Margitka, Balogh Istvánné, Lázár századosné, Dugantsy Győzőné őrnagyné, Zoltay Lajosné, Hegedüs Sándor, Ritter Ignác, Reich Viktor, összesen 281 korona; előző kimutatás szerint 604 korona 40 fillér, — Az adakozás a szegény elnyomordott katona javára ma is változatlan buzgósággal folyt, úgy, hogy máris tekintélyes összeg fogja nyomorát enyhíteni. További szíves adományokat köszönettel nyugtáz Csának Józsefné főnöknő.

A katonák családjaiért

A hadsegélyező hivatal utcai gyűjtéséhez a következők voltak szívesek ócska és új ruhákkal hozzájárulni: Asztalos József, Rickl Antal, Debreczeni Barnáné, özv. Szabó Kálmánné, Fráter Erzsébet, Schlachta Jánosné, Illyefalvy A. egyetemi tanár, Szent-Királyi Tivadarné, Sárváry Lőrinc, Oesterreicher Berta, Floh Jánosné, Kontsek Gézané, id. Kardos Lászlóné, Tóby Istvánné, ifj. Kardos Lászlóné, özv. Kovács B. Gyuláné, Oláh Ignácné, Márkus Miksa, Lichtig és Glück, Neumann Mór, Grünberger S., Grünfeld Leopold, Bárány Sándor, Jóna Gyuláné, Balogh Ágostonné, Brüll Ignácné, Biczó Gyuláné, Polgári Józsefné, Kiss Lajosné, Reicher Sándorné, Kischka Vincéné, Nagy Mancika, Gyémánt Salamonné, Váradi Szabó Böske, Derzsyné, Tatay Ferenc, Szücs Imre, Moldován Rózsika.

A katonák családjainak segélyezésére adakoztak: N. N., Aufricht Vilmos meleg ruhákra 100 kor., Kiss Juliska, Varga Sára, Varga Margit, Terge Józsefné, Mile Ferenc, Kosik Emilia, Lovas Erzsike, Lovas Mariska, özv. Jámorfyiné, Marsalkó Mária.

Borsó, Lencse, Bab, assalt bányai és boszniai szilva, szárított zöld és vaj bab, szárított és conserv borsó kapható a Deutsch-üzletekben

Kapccédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Szérvignetta ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Tábori bortökök 2 fillérével kaphatók a kiadóhivatalban.

2-3 uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Képes

harci da'ok többféle szöveggel viszonteladónak nagy kedvezménynyel. — Megrendelhető Debreczenben, Piac-utca 49. sz. alatt, II. udvar I-ső első emelet, könyv kiadóhivatalban.

SZEGEDI PAPRIKA-

különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyamatárú nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Zománc

cimtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Lakbérleti szabályzat

kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Pénztárroknő

gyakorlattal bíró előbb fölvetetik Ullmann Salamon fűszer- csemege nagykereskedésében. Piac-u. 69.

Matulatur papiros

kapható a kiadóban.

A főtéren

színesen butorozott légtűtéses

szoba

olcsón kiadó.

Cím a kiadóban megtudható. oo

Elcselt és sebesült

NEMZET HŐSEI KÉPES ARCKÉP-FÜZETJE

megérkezett.

Kapható 10 fillérért

PIACZ-U. 49. szám alatt Papp M-nél, I-ső emeleten.

ELADÓ

berbe kiadó egy jó forgalmu lakatos-műhely

katonasághoz bevonulás végett.

Pacsirta-u. 47.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY DEBRECZEN Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-njodonságok Planellek ↔ Mosó vellezek NAGY RAKTÁRA

Gyomorgörcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkittünőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható MIHALOVITS JENŐ gyógyszerárában, Debreczenben.

URANIA
 Debreczen legmagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-FEB. — TELEFON 12-51.
 SZOMBATON — VASARNAP
 december hó 5-én, 6-án
 A Henny Porten sorozat első képe
DÖRÖGNEK AZ ÁGYUK
 Epizód a német-francia háborúból, a főszerepben HENNY PORTEN.
A család utolsó sarja
 Előkelő társadalmi dráma 4 felvonásban.
Háborus aktualitások
 A legújabb harctéri mozgófénykép felvételek.
 Három té. Többféle díszeségek.
 Nauke bolyványa. Bohózat.
 A fekete és fehér ifjúság.
 Előadások szombaton és vasárnap 8 órától 7-ig folytatólagos bemenettel félhétjáru előadások. 7 óráig rendes helyárak.

URANUS
 Korona-Passage
 Telefon 3-28.
 SZOMBATON — VASÁRNAP
 december hó 5-én, 6-án
A rémes kötél tánc
 Nagyszabásu artista dráma 3 felvonásban. Művészi színezés.
60 debreczeni hős
 Fényképek bemutatása. 1. Akik a házáért és királyért hősi halált haltak. 2. Akik vitéz tetteikért apostoli királyunktól legfelsőbb elismerésben és kitüntetésben részesültek.
HÁBORUS HIRADÓ
 Szenzációs mozgófénykép felvételek az őszes harcterekről.
 Az őserdők majmai. Állat tanulmány.
 Roma romjai között. Ismeretterjesztő.
 A rézbőrű bosszúja. Indiánus dráma.
 Pall társaságban. Bohózat.
 A csecsemők. Raccgató.
 Előadások ma, szombaton este 6 órától rendes helyárakkal, folytatólagos bemenettel.